

Antibiotikaforbruget i fjerkræproduktionen er endnu engang faldet

Ved Mie Nielsen Blom, Landbrug & Fødevarer

Nedenstående er en opgørelse over det indrapporterede antibiotikaforbrug for den samlede fjerkræbranche 2012-2018, opgjort via indberetningerne fra dyrlægerne til VET-STAT.

Den gode udvikling fortsætter. Igen i 2018 er der konstateret en samlet nedgang i anvendelsen af antibiotika til den danske fjerkræproduktion. Nedgangen i anvendelsen af antibiotika ses i 2018 især inden for slagtekyllingeproduktionen.

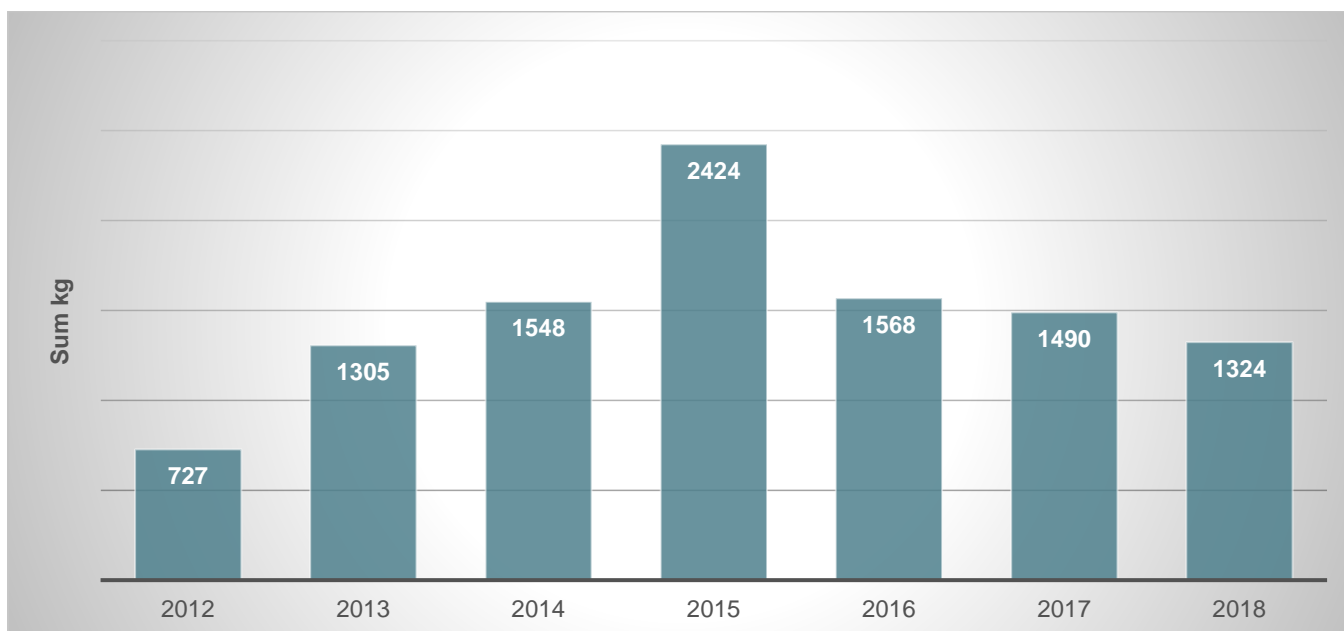
Dette notat er udarbejdet efter at samtlige CHR-numre, som der er ordineret til i VET-STAT, er blevet slået op i både CHR-registeret og i Fødevarestyrelsens Zoonosedatabase. Hver registreret dyreart er tjekket og om nødvendigt rettet, hvis den oprindelige registrering i VET-STAT ikke var korrekt.

Det angivne forbrug er vist i antal aktive kg, hvilket i det nedenstående betyder det totale kg rent antibiotika, der er udskrevet til denne produktionsform.

Det samlede forbrug af antibiotika

Siden 2016 er der set en nedgang i anvendelsen af antibiotika til fjerkræproduktionen, og denne udvikling er fortsat i 2018.

Figur 1. Det samlede forbrug af antibiotika for alt fjerkræ 2012 – 2018

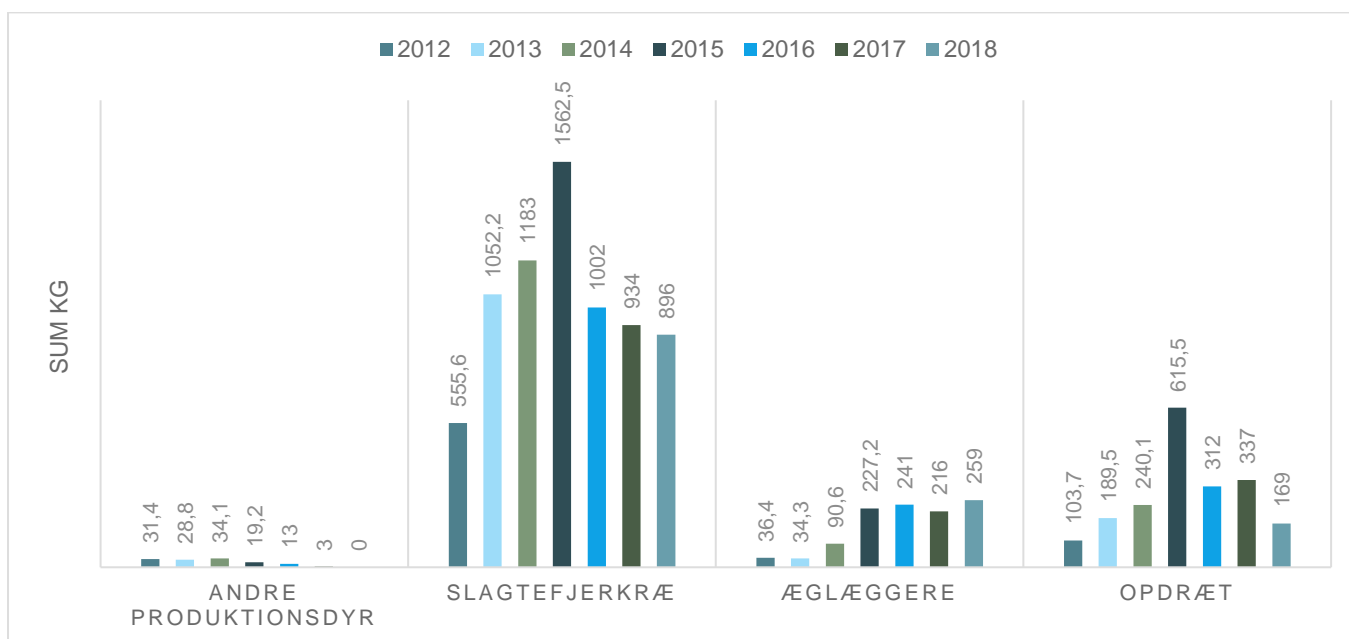
Registreringer af antibiotikaforbruget i VET-STAT

Når dyrlægerne ordinerer medicin, skal det registreres i VET-STAT. I VET-STAT er det kun muligt at registrere ordineret antibiotika på følgende dyregrupper inden for fjerkræ

- Slagtefjerkræ
- Æglæggere
- Opdræt
- Andre produktionsdyr (dette kan være alt)

Det er ikke muligt for dyrlægen at registrere, om ordinationen er til formeringsdyr, primærstyr, fasaner, kalkuner eller andet. Man kan kun vælge en af ovenstående grupper. Mange af registreringerne i VET-STAT bliver dermed upræcise eller direkte fejlagtige. I figur 2. fremgår resultatet af de registreringer, der er foretaget af dyrlægerne direkte i VET-STAT. I de efterfølgende afsnit i dette notat, er det dog de korrigerede, rigtige angivelser af produktionsform, der er regnet ud fra.

Figur 2. Registreringer på mulige ordinationsgrupper i VET-STAT

Registreringerne i VET-STAT (opgjort efter de nævnte registreringsmuligheder) viser, at der kun er sket en stigning i forbruget til registreringsgruppen for æglæggere fra 2017 til 2018.

For de øvrige ordinationsgrupper er der tale om et fald. Der er i opgørelsen i Figur 2 ikke skelnet mellem de konkrete produktionsarter, hvilket betyder, at æglæggere er både formeringsdyr og konsumægshøner, og at opdræt er både centralopdræt, opdræt af levekylinger i konsumægproduktionen og fasanopdræt. Og så skal det igen påpeges, at der er en del fejlregistreringer i denne grupperegistrering forårsaget af forkerte indberetninger. Det kan for eksempel være slagtekylinger registeret under opdræt.

Dog må man også konstatere, at registreringerne i VET-STAT er forbedret over de sidste fem år, da færre og færre af registreringerne fremgår uden angiven produktionsart.

Antallet af CHR-numre, hvortil der er ordineret antibiotika til fjerkræ

Der er fra 2017 til 2018 igen sket et markant fald i det samlede antal af fjerkræ CHR-numre, hvortil der har været ordineret antibiotika.

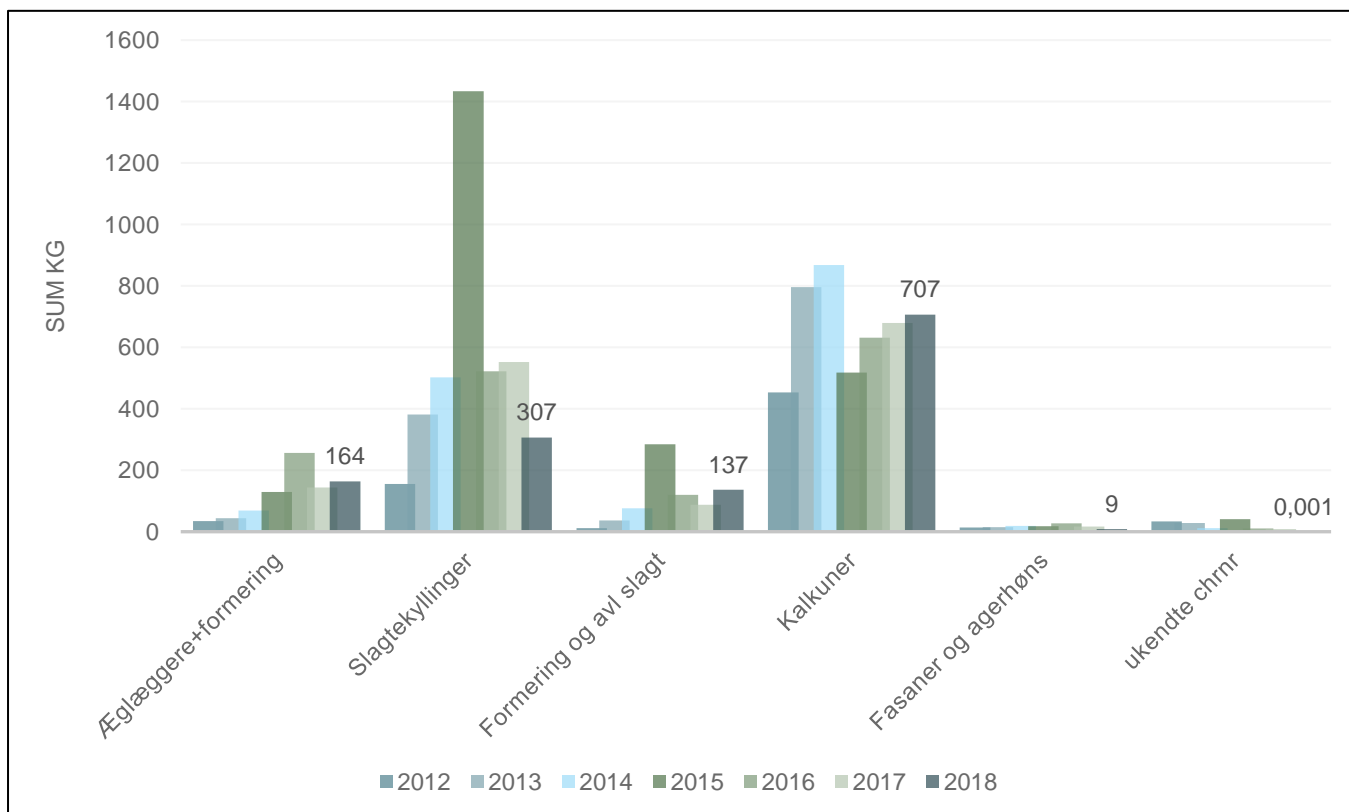
År	Antal CHR-nr
2012	109
2013	163
2014	186
2015	285
2016	205
2017	187
2018	137

Antibiotikaforbruget efter korrekt dyreart

Alle ordinationer fra årene 2012-2018 er gennemgået enkeltvis og sorteret ud på følgende grupper på baggrund af registreringer af dyreart på den enkelte bedrift i CHR-registeret og i Fødevarerstyrelsens Zoonosedatabase:

- Æglæggere til konsumægproduktionen inkl. opdræt til disse, samt formeringsleddet
- Slagtekyllingeproduktionen
- Centralopdræt og formeringsdyr til slagtekyllingeproduktionen
- Kalkuner
- Fasaner, o.a.
- Ikke registrerede CHR-nr. – hobbyhønsehold - ukendte CHR-nr.

Figur 3. Antibiotikaforbrug efter korrekt dyreart

Ægproduktionen

Æglæggere, opdræt og formeringsled til ægproduktionen:

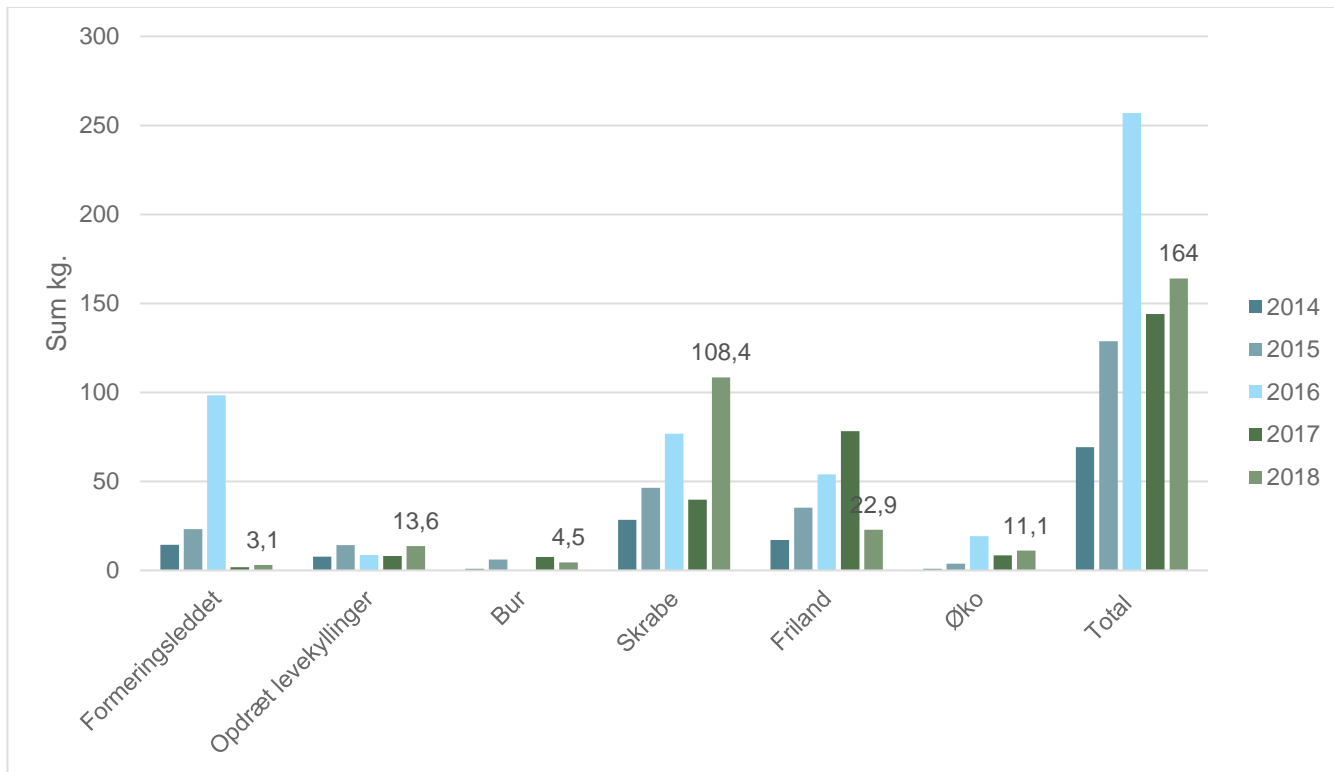
Der ses en samlet stigning i antibiotikaforbruget i denne gruppe på godt 13 % fra 2017 til 2018, til 164 kg aktivt antibiotika.

I 2018 blev der ordineret antibiotika 29 gange hvilket kun er to gange mere end i 2017. Men igen står ganske få produktionssteder for en meget stor andel af det samlede forbrug. 3 af ordinationer står for næsten 50 % af det samlede forbrug.

Hvor de store ordinationer i 2017 kunne ses i frilandsproduktionen, er det i 2018 i skrabeægproduktionen, at de 3 tidligere omtalte store ordinationer er udskrevet. Dette medfører derfor en voldsom stigning i denne virksomhedsart. For burægproduktionen er der igen i 2018 tale om en enkeltstående ordination.

Der er tale om mindre stigninger i henholdsvis opdrætningsproduktionen og den økologiske produktion. Faldet i frilandsproduktionen skyldes udelukkende, at der tidligere var ganske store ordinationer inden for denne virksomhedsgruppe.

Figur 4. Fordelingen af anvendt antibiotika på de forskellige produktionsformer og formeringsleddet i ægproduktionen

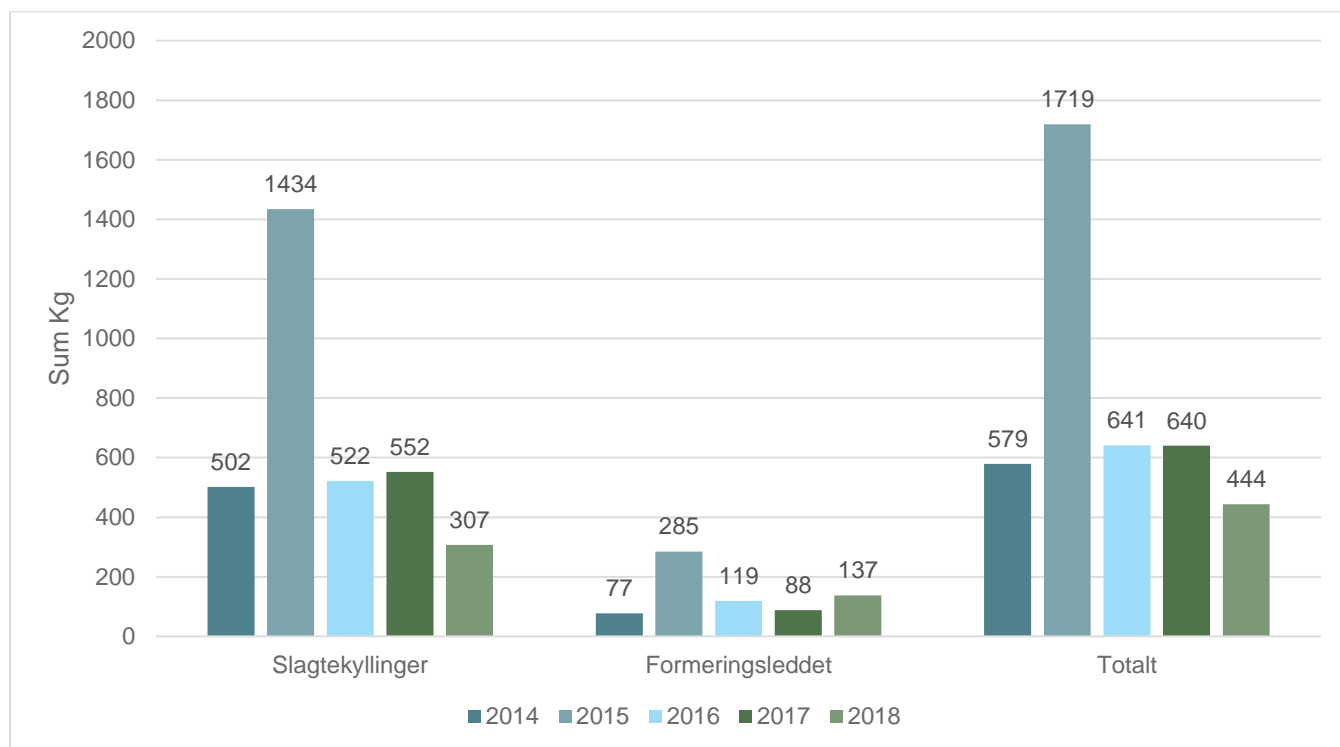
Slagtekyllingeproduktionen

For slagtekyllingesektoren er mængden af ordineret antibiotika faldet drastisk i 2018 til primærproduktionen, mens der er set en mindre stigning i formeringsleddet.

Der blev til slagtekyllingeproduktionen ordineret antibiotika 49 gange, hvor der i 2017 blev ordineret antibiotika 76 gange. Der har været behandlet 3 økologiske slagtekyllingeflokke i 2018.

Det lave antal ordinationer til slagtekyllingeproduktionen i 2018 bevidner den lave sygdomsforekomst, der er set i dette år.

Figur 5. Det samlede forbrug af antibiotika i slagtefjerkræproduktionen 2014-2018

Formeringsleddet til slagtekyllingeproduktionen:

Der ses en stigning i den samlede mængde af anvendt antibiotika i denne gruppe i 2018.

I 2017 blev der ordineret antibiotika 16 gange til formerings- og centralopdrætningsleddet. I 2018 skete dette 21 gange. Samtidigt er 2 af ordinationerne til 2 CHR-nr. meget store og står tilsammen for næsten 55 % af den samlede tildeling. Hvis disse to ordinationer blev udtaget af opgørelsen, er det samlede forbrug i formeringsleddet, til den danske slagtekyllingeproduktion meget lavere i 2018 end i 2017.

Kalkuner

For kalkuner ses der igen en stigning i anvendt antibiotika fra 2017 til 2018.

Fasaner og agerhøns

For fasaner og agerhøns er der igen tale om et fald i mængden af anvendt antibiotika fra 2017 til 2018.